

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСІЮК

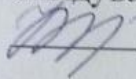
РОБОЧА ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

«Соціальна економіка та соціальне підприємництво»

Схвалено на засіданні кафедри
фінансів та цифрової економіки
26 серпня 2024 р.,
протокол № 08

Завідувач кафедри

 Наталія ВИГОВСЬКА

Розробник: к.е.н., доцент кафедри фінансів та цифрової економіки
ОБІХОД Світлана

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 2

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Соціальна економіка та соціальне підприємництво» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Вибіркова	
	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
Модулів – 1	Лекції	
	32 год.	6 год.
Змістових модулів – 2	Практичні	
	32 год.	6 год.
Загальна кількість годин – 120	Лабораторні	
	0 год.	0 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 3,5	Самостійна робота	
	56 год.	108 год.
	Вид контролю: залік	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53,3 % аудиторних занять, 46,7 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 10 % аудиторних занять, 90 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Соціальна економіка та соціальне підприємництво» є формування у студентів економічного мислення та системи економічних знань щодо засад соціальної економіки як складової частини економічної науки у контексті розвитку інноваційної економічної моделі соціальної солідарної економіки та сприяння її інтеграції в Україні. Здобувачі вищої освіти отримують знання щодо функціонування економіки на засадах соціального захисту та соціальної корпоративної відповідальності, управління діяльністю сучасних некомерційних організацій незалежно від напрямку та сфери діяльності. Дисципліна орієнтована на надання практичних навичок з прикладної економіки в частині організації та результативності господарювання на рівні первинної ланки суспільного виробництва (не залежно від розміру, організаційно-правової форми та соціальної мети) у сучасних бізнес-умовах.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню сучасного економічного мислення майбутніх магістрів, оволодінню ними сучасної економічної культури, досягненню відповідного вимогам часу рівня теоретичних знань, практичних навичок, що сприятиме ефективному вирішенню складних завдань трансформації економічної системи України.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- роз’яснити засади солідарної соціальної економіки в контексті глобалізації та цифрової трансформації;
- сформувати понятійний апарат для фахового спілкування щодо солідарної соціальної економіки та розв’язання господарських завдань функціонування соціального підприємництва;
- отримати знання щодо особливостей і викликів сучасної соціальної політики та основ діяльності соціального підприємства;
- здобути навички обрахування показників ресурсного забезпечення діяльності соціального підприємства та основних показників оцінки результатів його діяльності.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- основні засади солідарної соціальної економіки, її принципи, суб’єкти та об’єкти в Україні та країнах ЄС, моделі соціальної економіки;
- основи соціальної політики України та її особливості в умовах сьогодення;
- складові соціального захисту окремих верств населення;
- сутність й особливості діяльності, основні важелі регулювання соціального підприємництва в Україні;
- поняття соціального підприємства, їх класифікацію за ознаками, види й організаційно-правові форми;
- основи управління та характеристики стратегії соціальних підприємств;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 5

- фактори впливу на конкурентоспроможність сучасного соціального підприємства;

- склад та характеристики ресурсів соціального підприємства та показники ефективності їх використання.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- характеризувати економічні моделі розвитку суспільства;
- використовувати інструменти соціальної політики;
- провадити діяльність підприємства на засадах соціальної відповідальності;
- розробляти алгоритм втілення солідарних акцій та проєктів як форми соціальних інновацій під час соціально солідарної діяльності широкого кола суб'єктів

- планувати і втілювати солідарні ініціативи, акції та проєкти, які сприяють переходу на засади солідарної соціальної економіки для організацій «третього сектору», представників бізнесу, органів місцевого самоврядування та державної влади в умовах війни та у повоєнний період.

У результаті вивчення дисципліни студент має бути ознайомленим: з законодавчими актами України щодо соціальної політики, діяльності соціального підприємства; з зарубіжним досвідом щодо форм і методів організації діяльності соціальних підприємств в сучасних умовах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання. *Комунікація*:

– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;

– зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;

– використання державної мови та англійської мови у професійній діяльності;

– практикувати дотримання етичних принципів ведення дискусій та оприлюднення результатів наукової праці.

Автономність та відповідальність:

– прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів;

– ініціювання оригінальних інноваційних комплексних проєктів, спрямованих на розв'язання складних соціально значущих проблем, лідерство та автономність під час їх реалізації;

– глибоке усвідомлення та відповідальність за обґрунтування стратегічних рішень, достовірність прогнозування розвитку громадянського суспільства;

– безперервний саморозвиток і самовдосконалення;

– здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 6

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування соціальної економіки

Тема 1. Економічні моделі розвитку суспільства та поняття соціальної солідарної економіки

1. Поняття соціальної економіки, солідарної соціальної економіки.
2. Змістовна суть основних моделей економічного розвитку. Довгострокове бачення сталого розвитку.
3. Фундаментальні принципи та цінності соціалізації економіки.
4. Основні стратегії інвестування в соціальну солідарну економіку.
5. Основні форми соціальних інвестицій в соціальну солідарну економіку.

Тема 2. Основні агенти та впливи соціальної солідарної економіки

1. Організації, які представляють «третій сектор» (специфічні недержавні, неприбуткові, соціально орієнтовані організації). Типи організацій «третього сектору».
2. Критерії приналежності організації до «третього сектору» соціальної економіки.
3. Критерії приналежності бізнес-організації до соціальної економіки.
4. Поняття і складові соціальної відповідальності бізнесу.
5. Основні впливи солідарної соціальної економіки на суспільний розвиток.

Тема 3. Основні напрямки здійснення соціальної політики держави в контексті соціальної економіки

1. Конституційні основи формування соціальної політики в Україні.
2. Нормативно-правові акти, що визначають сферу діяльності соціальної політики.
3. Інституційне забезпечення соціальної політики.
4. Інструменти соціальної політики.

Тема 4. Соціальний захист як функція соціальної політики держави в Україні

1. Сутність, мета та функції соціального захисту.
2. Політика держави щодо соціального захисту населення в Україні.
3. Складові системи соціального захисту населення України.
4. Державні соціальні стандарти та гарантії як основа ефективного розвитку соціального захисту населення в Україні.

Тема 5. Соціальний захист окремих верств населення в Україні

1. Соціально вразливі категорії населення: сутність, класифікація.
2. Соціальний захист сімей з дітьми.
3. Особливості соціальної політики щодо осіб із функціональними обмеженнями.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 7

4. Організація соціального захисту внутрішньо переміщених осіб.

Тема 6. Соціальне страхування як форма соціального захисту населення в Україні

1. Сутність соціального страхування.
2. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування.
3. Пенсійне страхування.
4. Сутність пенсійної реформи.

Тема 7. Соціальна безпека держави

1. Сутність соціальної безпеки держави.
2. Суб'єкти, об'єкти, мета соціальної безпеки.
3. Загрози соціальній безпеці.
4. Особливості соціально-екологічної безпеки в Україні.

Змістовий модуль 2. Соціальне підприємництво та засади діяльності соціального підприємства в сучасній системі господарювання

Тема 8. Концептуальні основи соціального підприємництва

1. Поняття соціального підприємництва та соціального підприємства, його мета, функції.
2. Характерні риси соціального підприємства.
3. Результати діяльності соціального підприємства.
4. Світовий досвід функціонування соціальних підприємств:
 - 4.1. Історична трансформація розвитку соціального підприємництва.
 - 4.2. Світові бестселери соціального підприємництва.
 - 4.3. Досвід соціального підприємництва у США.
 - 4.4. Європейський досвід функціонування соціального підприємства.
 - 4.5. Причини активізації розвитку соціального підприємництва у зарубіжних країнах.
5. Глобальні виклики для активізації розвитку соціального підприємства.

Тема 9. Діяльність соціального підприємства у ринкових умовах

1. Класифікація соціальних підприємств.
2. Основні засади планування розвитку соціальних підприємств.
3. Визначення кола стейкхолдерів соціального підприємства.
4. Комерційна ідея соціального підприємства.
5. Життєвий цикл функціонування соціального підприємства.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 8

Тема 10. Пошук фінансування для соціального підприємства

1. Створення (реєстрація) соціального підприємства та організація його діяльності.
2. Правові форми діяльності соціальних підприємств.
3. Організаційні структури створення соціального підприємства.
4. Таблиця розподілу ролей та обов'язків працівників соціального підприємства.
5. Процес розробки статуту соціального підприємства.
6. Фінансове планування діяльності соціального підприємства.

Тема 11. Маркетинг у соціальному підприємстві

1. Маркетинговий процес функціонування соціального підприємства
2. Сегментації ринку функціонування соціального підприємства
3. Застосування маркетингового комплексу соціального підприємства
4. Цінова політика соціального підприємства
5. Товарна, збутова, комунікаційна політика соціального підприємства.

Тема 12. Оцінювання результатів діяльності та подальший розвиток соціального підприємства

1. Аналіз беззбитковості діяльності соціального підприємства.
2. Поняття соціального впливу.
3. Соціальний аудит діяльності соціального підприємства.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/ВК2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 9

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування соціальної економіки								
Тема 1. Економічні моделі розвитку суспільства та поняття соціальної солідарної економіки	8	2	2	4	9	1	–	8
Тема 2. Основні агенти та впливи соціальної солідарної економіки	8	2	2	4	9	1	–	8
Тема 3. Основні напрямки здійснення соціальної політики держави в контексті соціальної економіки	6	2	2	2	9	–	1	8
Тема 4. Соціальний захист як функція соціальної політики держави в Україні	12	4	4	4	9	–	1	8
Тема 5. Соціальний захист окремих верств населення в Україні	8	2	2	4	12	1	–	11
Тема 6. Соціальне страхування як форма соціального захисту населення в Україні	8	2	2	4	11	–	1	10
Тема 7. Соціальна безпека держави	8	2	2	4	11	–	1	10
Разом за змістовий модуль 1	58	16	16	26	70	3	4	63
Змістовий модуль 2. Соціальне підприємництво та засади діяльності соціального підприємства в сучасній системі господарювання								
Тема 8. Концептуальні основи соціального підприємництва	10	2	2	6	9	1	–	8
Тема 9. Діяльність соціального підприємства у ринкових умовах	14	4	4	6	9	1	–	8
Тема 10. Пошук фінансування для соціального підприємства	14	4	4	6	10	–	1	9
Тема 11. Маркетинг у соціальному підприємстві	10	2	2	6	12	1	–	11
Тема 12. Оцінювання результатів діяльності та подальший розвиток соціального підприємства	14	4	4	6	10	–	1	9
Разом за змістовий модуль 2	62	16	16	30	50	3	2	45
ВСЬОГО	120	32	32	56	120	6	6	108

\

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 10

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування соціальної економіки			
1	Тема 1. Економічні моделі розвитку суспільства та поняття соціальної солідарної економіки	2	
2	Тема 2. Основні агенти та впливи соціальної солідарної економіки	2	
3	Тема 3. Основні напрямки здійснення соціальної політики держави в контексті соціальної економіки	2	1
4	Тема 4. Соціальний захист як функція соціальної політики держави в Україні	4	1
5	Тема 5. Соціальний захист окремих верств населення в Україні	2	
6	Тема 6. Соціальне страхування як форма соціального захисту населення в Україні	2	1
7	Тема 7. Соціальна безпека держави	2	1
Змістовий модуль 2. Соціальне підприємництво та засади діяльності соціального підприємства в сучасній системі господарювання			
8	Тема 8. Концептуальні основи соціального підприємництва	2	
9	Тема 9. Діяльність соціального підприємства у ринкових умовах	4	
10	Тема 10. Пошук фінансування для соціального підприємства	4	1
11	Тема 11. Маркетинг у соціальному підприємстві	2	
12	Тема 12. Оцінювання результатів діяльності та подальший розвиток соціального підприємства	4	1
РАЗОМ		32	6

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 11

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування соціальної економіки			
1	Тема 1. Економічні моделі розвитку суспільства та поняття соціальної солідарної економіки 1. Поняття соціальної економіки, солідарної соціальної економіки. 2. Змістовна суть основних моделей економічного розвитку. Довгострокове бачення сталого розвитку. 3. Фундаментальні принципи та цінності соціалізації економіки. 4. Основні стратегії інвестування в соціальну солідарну економіку. 5. Основні форми соціальних інвестицій в соціальну солідарну економіку.	4	8
2	Тема 2. Основні напрямки здійснення соціальної політики держави в контексті соціальної економіки 1. Конституційні основи формування соціальної політики в Україні. 2. Нормативно-правові акти, що визначають сферу діяльності соціальної політики. 3. Інституційне забезпечення соціальної політики. 4. Інструменти соціальної політики.	4	8
3	Тема 3. Соціальний захист як функція соціальної політики держави в Україні 1. Сутність, мета та функції соціального захисту. 2. Політика держави щодо соціального захисту населення в Україні. 3. Складові системи соціального захисту населення України. 4. Державні соціальні стандарти та гарантії як основа ефективного розвитку соціального захисту населення в Україні.	2	8
4	Тема 4. Соціальний захист окремих верств населення в Україні 1. Соціально вразливі категорії населення: сутність, класифікація. 2. Соціальний захист сімей з дітьми. 3. Особливості соціальної політики щодо осіб із функціональними обмеженнями. 4. Організація соціального захисту внутрішньо переміщених осіб.	4	8
5	Тема 5. Соціальне страхування як форма соціального захисту населення в Україні 1. Сутність соціального страхування. 2. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування. 3. Пенсійне страхування. 4. Сутність пенсійної реформи.	4	11
6	Тема 6. Соціальна безпека держави 1. Сутність соціальної безпеки держави. 2. Суб'єкти, об'єкти, мета соціальної безпеки. 3. Загрози соціальній безпеці.	4	10

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/ВК2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 12

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	Тема 6. Соціальна безпека держави 4. Особливості соціально-екологічної безпеки в Україні.		
7	Тема 7. Основні агенти та впливи соціальної солідарної економіки 1. Організації, які представляють «третій сектор» (специфічні недержавні, неприбуткові, соціально орієнтовані організації). Типи організацій «третього сектору». 2. Критерії приналежності організації до «третього сектору» соціальної економіки. 3. Критерії приналежності бізнес-організації до соціальної економіки. 4. Поняття і складові соціальної відповідальності бізнесу. Соціальна відповідальність як стратегія збалансованого розвитку економіки 5. Основні впливи солідарної соціальної економіки на суспільний розвиток.	4	10
Змістовий модуль 2. Соціальне підприємництво та засади діяльності соціального підприємства в сучасній системі господарювання			
8	Тема 8. Концептуальні основи соціального підприємництва 1. Поняття соціального підприємництва та соціального підприємства, його мета, функції. 2. Характерні риси соціального підприємства. 3. Результати діяльності соціального підприємства. 4. Світовий досвід функціонування соціальних підприємств: 4.1. Історична трансформація розвитку соціального підприємництва. 4.2. Світові бестселери соціального підприємництва. 4.3. Досвід соціального підприємництва у США. 4.4. Європейський досвід функціонування соціального підприємства. 4.5. Причини активізації розвитку соціального підприємництва у зарубіжних країнах. 5. Глобальні виклики для активізації розвитку соціального підприємства.	6	8
9	Тема 9. Діяльність соціального підприємства у ринкових умовах 1. Класифікація соціальних підприємств. 2. Основні засади планування розвитку соціальних підприємств. 3. Визначення кола стейкхолдерів соціального підприємства. 4. Комерційна ідея соціального підприємства. 5. Життєвий цикл функціонування соціального підприємства.	6	8
10	Тема 10. Пошук фінансування для соціального підприємства 1. Створення (реєстрація) соціального підприємства та організація його діяльності. 2. Правові форми діяльності соціальних підприємств. 3. Організаційні структури створення соціального підприємства.	6	9

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 13

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
10	Тема 10. Пошук фінансування для соціального підприємства. 4. Таблиця розподілу ролей та обов'язків працівників соціального підприємства. 5. Процес розробки статуту соціального підприємства. 6. Фінансове планування діяльності соціального підприємства.		
11	Тема 11. Маркетинг у соціальному підприємстві 1. Маркетинговий процес функціонування соціального підприємства 2. Сегментації ринку функціонування соціального підприємства 3. Застосування маркетингового комплексу соціального підприємства 4. Цінова політика соціального підприємства 5. Товарна, збутова, комунікаційна політика соціального підприємства.	6	11
12	Тема 12. Оцінювання результатів діяльності та подальший розвиток соціального підприємства 1. Аналіз беззбитковості діяльності соціального підприємства. 2. Поняття соціального впливу. 3. Соціальний аудит діяльності соціального підприємства.	6	9
РАЗОМ		56	108

7. Індивідуальні самостійні завдання

Індивідуальні завдання студентів під час вивчення навчальної дисципліни «Соціальна економіка та соціальне підприємництво» – це опанування теоретичного матеріалу під час роботи з тестовими завданнями (розміщені на Освітньому порталі сайту університету); підготовка доповідей, презентацій до семінарських занять і участі у дискусіях, набуття практичних навичок – вирішення ситуаційних завдань, підготовка до ділових ігор, які проводяться аудиторно.

Практичні завдання по кожній темі наведені в Методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної підготовки студентів.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- Вербальні методи (лекція, пояснення).
- Наочні методи (демонстрація, ілюстрація).
- Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів).
- Дискусійний метод.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 14

- Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота).
- Ситуаційний метод.
- Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання тез доповідей).

9. Методи контролю

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів:

- Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання;
- Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів;
- Перевірка виконання та захист практичних робіт;
- Експрес-тестування;
- Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань;
- Самооцінювання та взаємооцінювання;
- Залік.

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	100

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 15

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Підсумкова семестрова оцінка	100	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	60	60
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	40	40
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали)*: 1. Участь у наукових студентських конференціях (підготовка тез доповідей та презентація доповіді на конференції); 2. Підготовка і публікація наукових статей; 3. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах	До 20	До 20
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	100

* Кожен вид роботи оцінюється у 10 балів. Студент може обрати максимум 2 види роботи з наявного переліку.

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10	10
Участь у дискусії	20	10
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	20	30
Знання термінології	10	10
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	60	60

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum (P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 16

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

K_{H3} – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти набрав за поточний контроль 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 50 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 35–49 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми¹. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 34 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми¹.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

¹ Положення щодо вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, не поширюється на останній семестр навчання на всіх рівнях вищої освіти.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 17

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	альтернативна економіка	alternative economy
2	бізнес-модель	business model
3	брейнстормінг, мозковий штурм	brainstorming
4	візія підприємства	enterprise vision
5	витрати	costs
6	виконані роботи	work performed
7	внутрішнє середовище підприємства	internal environment of the enterprise
8	громадські організації, некомерційні організації, організації добровольців	volunteer organizations
9	дизайн-мислення	design thinking
10	дохід	income
11	економіка підприємства	economy of the enterprise
12	ефективність	efficiency
13	інтеграція ESG-критеріїв у фінансовий	Integration of ESG Factors in Financial

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 18

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
	аналіз	Analysis
14	зовнішнє середовище підприємства	external environment of the enterprise
15	конкурентоспроможність	competitiveness
16	макросередовище підприємства	macroenvironment (macro environment of the enterprise)
17	мікросередовище підприємства	enterprise microenvironment (microenvironment of the enterprise)
18	місія підприємства	enterprise mission
19	МСП / малі та середні підприємства	Small and Medium-sized Businesses (SMB), Small and Medium-sized Enterprises (SMEs)
20	неприбуткові організації	non-profit organization, NPOs
21	нормативний скринінг	Norms-based Screening
22	персонал підприємства	enterprise personnel (enterprise staff)
23	організації «третього сектору»	third sector organisations, TSOs
24	організації громадянського суспільства	civil society organizations, CSOs
25	організації взаємодопомоги	mutual organizations
26	організації соціальної економіки	social economy organizations
27	організації солідарної економіки	solidarity economy organizations
28	підприємництво	entrepreneurship
29	підприємство	enterprise
30	підприємства соціальної економіки	enterprises of social economy
31	прибуток	profit
32	послуга	service
33	позитивний скринінг	Best in Class Investment Selection
34	продуктивність праці	labor productivity
35	ресурси	resource
36	сталий розвиток	sustainable development
37	соціальна економіка	social economy
38	солідарна економіка	solidarity economy
39	соціальні кооперативи	social cooperatives, SC
40	соціальні підприємства	social enterprises, SE
41	соціальна відповідальність бізнесу, корпоративна соціальна відповідальність	social responsibility of business, corporate social responsibility
42	соціальне інвестування	social investment
43	соціальні інновації	social innovation (impact investing)
44	соціальна цінність, соціальний вплив	social value, social impact
45	стейкхолдер	Stakeholder (shareholder)
46	недержавна/неурядова організація (НДО)	on-governmental organization (NGO)
47	фонди	funds
48	фандрейзинг	Fundraising
49	цілі сталого розвитку	Sustainable development goals
50	цільові тематичні інвестиції у сталий розвиток	Sustainability Themed Investment

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 19

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
51	ціна	price
52	ціноутворення	pricing (price formation)
53	чистий прибуток підприємства	net profit of the enterprise
54	чистий дохід підприємства	net income of the enterprise (enterprise net income)
55	юридична особа	juridical person (legal entity)

12. Рекомендована література

Основна література

1. Солідарна економіка: Методичний посібник. Мотузенко О., Бондаренко В.; Проєкт USAID «Економічна підтримка України», Київ: Арт Ок. 2023. 69 с. URL: <https://ants.org.ua/wp-content/uploads/2024/01/solidarna-ekonomika-posibnyk.pdf>
2. Атаманюк Р.Ф., Атаманюк Е.А. Соціальна економіка: навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 203 с.
3. Розвиток соціального підприємництва в Україні. Біла книга. Під загальною редакцією Валерія Кокотя. 2020. 98 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1Th4nsvSkLEpZmKg0b6BztOZCLBl_5S/edit
4. Соціальне забезпечення в Україні: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. А. Я. Кузнєцової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. Львів : Університет банківської справи, 2021. 547 с.

Додаткова література

1. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України № 1768-III від 01.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text>
2. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України №1105-XIV від 01.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>
3. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України №1058-IV від 09.07.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>
4. Про зайнятість населення: Закон України № 5067-VI від 24.11.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>
5. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України № 1706-VII від 20.10.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>
6. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України № 2011-XII від 20.12.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 20

7. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України № 3551-ХІІ від 22.10.1993 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>

8. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України № 1768-ІІІ від 01.06.2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text>

9. Бондар М. Соціальне забезпечення та соціальний захист в Україні. Економіка та суспільство. 2021. № 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/916/878>.

10. Бондаренко С.М., Бугас Н.В. Соціальна політика держави як основа забезпечення соціального розвитку. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 2. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/42.pdf.

11. Гончаренко В.В., Пантелеймоненко А.А.. Теоретичні аспекти розвитку «третього сектору» і суб'єктів «соціальної економіки» в Україні. Економічний простір. 2024. № 190. С. 167-173. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-31>

12. Новик І.В. Соціальне підприємництво: стан та перспективи. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 45. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1911>

13. Петренко В.С., Карнаушенко А.С., Мельникова К.В. Соціальні стандарти ЄС та їх вплив на українську економіку. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2023. № 10. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-10-02-03>

14. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/Tetyana-Semigina/publication/342003632_Sucasna_socialna_robota/links/5eddf6ae299bffd20bd86768/Sucasna-socialna-robota.pdf

15. Пеша І.В., Сопівник І.В., Галайдюк В.В., Кошук О.Б. С 69 Соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю. Навчальний посібник. Київ: Компрінт, 2023. 449 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi76/0056869.pdf>

Інтернет-ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Державна служба України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/>
3. Державний центр зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/>
4. Законодавство України. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/zak>
5. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
6. Національна соціальна сервісна служба України. URL: <https://nssu.gov.ua/>
7. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/>
8. Social Statistics Commons. URL: <https://network.bepress.com/social-andbehavioral-sciences/social-statistic>
9. Глобальний Договір ООН. URL: <http://www.globalcompact.org.ua>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/XXX.00.XM/BK2.X- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 21

10. Social enterprises (Європейська комісія про соціальне підприємництво).
URL: ec.europa.eu/growth/sectors/social-economy/enterprises –

11. Олайн журнал #ШоТам. 9 безкоштовних онлайн-курсів для бізнесменівпочатківців: від бізнес-плану до експорту. URL: <https://shotam.info/9-bezkoshtovnykh-onlayn-kursivdlia-biznesmeniv-pochatktivsiv-vid-biznes-planu-do-eksportu/>

12. Як розвивати соціальне підприємництво: особливості бізнесу та українські кейси URL: <https://hub.kyivstar.ua/articles/yak-rozvivati-soczialne-pidpriyemnicztvo-osoblivosti-biznesu-ta-ukrayinski-kejsi>

13. Курс «Преакселератор» URL:
<https://siplatform.com.ua/courses/preakselerator>

14. Курс «Менторська онлайн програма: стратегія розвитку для ОГС(організацій громадянського суспільства)» URL:
<https://siplatform.com.ua/courses/mentorska-onlain-programa-strategiya-rozvitku-dlya-ogs>

15. Курс «Менторська онлайн програма: маркетинг для ОГС» URL:
<https://siplatform.com.ua/courses/marketing-dlya-ogs>

16. Вебінари «Соціальні послуги в громаді»/ URL:
<https://siplatform.com.ua/webinars/socialni-poslugi-v-gromadi>